

Egy rosszabb nap a rossz napok között

Reggel van, öt óra. Megszólal a csengő, ordításra ébrednek. Jó reggelt, ébresztő, készüljenek a reggelire!

Nincs a világon olyan hely, ahol reggel öt órakor reggelire kell készülni, talán a légióban, meg itt! A francba! Még mindig itt vagyok, pedig álomban máshol voltam, autót vezettem és a jobbomon egy csinos lány ült. Hogy lehet ilyen durván felébredtetni, és ha elütöttem volna valakit? Hét órakor hozták a finom reggelit, amit előző este rendeltem. Két óra alatt talán fel tudom készíteni a szervezetem, hogy magamba erőltessem az undorító zsíros szalonnát, amit hoznak, és a hozzá járó, „másnapigkikeltartanispórolósnyelvendekás” kenyeret,

melyet egy boltban sem lehet eladni, mivel úgy megvernék a pékmestert a vevők, hogy a családját is rablóbandának néznék. Hoznak még... mit is? Hétfő van, igen hétfő, akkor teát, ami még nem látott soha cukrot. No nem az én, hanem az ő egészségére vigyáznak, nehogy cukorbeteg legyen. Az előző napi ebédet sem tudod elfelejteni, mivel kishajóként cikázik a tea tetején. De sebaj, a mai nap az én napom! Másfél éve vagyok itt, mert a kezem bővületére kinyíltak a páncélszekrények, amivel csak az volt a probléma, hogy nem a tulajdonosaik kérésére. Ma eldől azonban, meddig maradok még, meddig kell élveznem a büntetés végrehajtás vendégszeretétét, lakosz-

tályát és a mérhetetlen kedves dolgozók csak ordítani tudó hangját. Kedvezménytárgyalásra visznek kilenckor! Ebben az esetben még itt is számít az idő. Mondjuk ez így kicsit erős, hogy visznek, mivel két emeletet kell lesétálnom a lépcsőn, egy őr kíséretével, „biztos azért nehogy megtámadjanak két emelet között a bűnözők”, ahol a börtönbíró eldönti, visszatérhetek e a társadalom megbecsült tagjai közé. A tudat, hogy ma ismét döntenek a sorsomról, ugyanolyan izgalmat vált ki, mint amikor imádkozva könyörögtem a páncélszekrénynek, hogy végre nyíljon már ki. Gondolataimból a kicsapódó ajtó, mint egy pofon ébreszt fel, és visszazökkent a valóságba.

– Létszámmellenőrzés!

Kiugrom az ágyamból, a másodperc tört része alatt rendbe rakom, a katonaságnál is megirigyelhetnék ezt a gyorsaságot. Bár nem ott tanultam meg, hogy ezt meg lehet csinálni, hanem itt, mivel itt nagyobb a tétje. Ha a második vagy harmadik létszámmellenőrzés az ágyban talál vagy fogda vagy fegyelmi. Amíg kettő van, lehet választani. Mindkettő belerúg egyet az ember vágyakozó lelkébe. A fegyelmi most számít igazán, amikor ma a bíró, a papírok alapján eldönti milyen ember vagyok, megérdemlem-e a kegyességét, a jóindulatát, a mérhetetlen emberséget, ami e falak között ismeretlen, és tudok-e dacolni a bennem tomboló adrenalin függőség vágya ellen. Szinte egy mozdulattal oldottam meg a rendrakást az ágyon és a sorban állást. Belépett a hatfős zárkába a kipihent arcú őrmester, aki nemrég kezdte meg a szolgálatát. Szemeiben látszott a huncut csillogás, amit az előtte álló nap okozott. Ő a főnök ezen a szinten, és ezt meg is fogja mutatni nekünk, a tanulatlan bunkóknak, a társadalom söpredékének. A törzs-őrmester arcán, aki már lélekben a két sarokkal odébb lévő kiskocsmá pultján támaszkodott, a türelmetlenség nyomai látszottak. Türelmetlenül várta, hogy kollégája milyen gyorsan tud megszámolni hat embert, mivel neki sietnie kell, mert érkezési sorrendben fizetik a köröket a kocsmapultnál a hazaigyekvő szürkeruhások, és ki kezdheti először a sztorizgatást, kivel mi történt az éjszaka folyamán. A műszakját kezdő őrmester, aki akkora, mint a kutya ülve – de hát a tekintélyt itt sem a méret adja –, hangos számolásba kezdett egytől hatig, majd elégedett arccal a papírjára nézve nyugtázta nem szökött meg senki, és ránc csapta az ajtót. Sosem értettem miért kell csapkodni a vasajtót, ami amúgy is hangosan záródik, és a hangját nem lehet semmihez sem hasonlítani, mert a talpadtól a fejed búbjáig beléd hasít az éles, durva hang.

Már majdnem elértem az ágyam, hogy kipihenjem ezen megpróbáltatásokat, amikor az ajtó újra kicsapódott és a „drága, drága” őrmester megállt az ajtóban, rám nézett és megkérdezte.

– Törzsszáma?
– NA 2112 – válaszoltam.

– Nem megy ma dolgozni, kedvezménytárgyalásra viszik kilenc órára, készüljön fel rá! – ezzel elviharzott. Másfél éve nem tanulta meg a nevemet, ez felháborító, nekem anyukám párszor elmondta, és azóta is tudom, neki másfél év kevés volt ehhez. Másoktól csak ezzel a két betűvel és négy számmal tud megkülönböztetni, pedig kiderült a reggeli létszámmellenőrzésen is, hogy a matematika sosem lehetett az erőssége. Legalább a becenevemet megjegyezhetné, Topi! Topi, a mackós. Még ilyen ingerszegény környezetben sem kell sokat gondolkodnia azon, miért is lehetek a vendégük. Felkészültem! Lélekben már teljesen, fizikálisan próbálkozom, de több dolog is van, ami gátat vet ennek, melyekkel nem tudok megbirkózni. Rángatózik a gyomrom az idegességtől, izzad a tenyerem és a gondolataim ide-oda ugrálnak a fejemben. Úgy döntöttem a villásreggelit kihagyom, és inkább a reggeli kávé rituális szertartásának szentelem az időmet, és közben azt hallgatom, ahogy kényszeredett lakótársaim a maguk módján biztatnak, és nyugtatgatnak:

– Rendben lesz minden, megkapod a kedvezményed, tudod hogy szól a mondás! Itt mindenkinek van egy téglája, te pedig már felhúztad azt a falat, amelybe más még egy téglát sem helyeztet be.

A tenor hangú, több száz decibeles ordítás a folyosón azt jelezte, hogy a dolgozó körlet elítéltjei sorakozzanak munkába induláshoz. Én ma nem tartozom ezen kiváltságosok körébe. Percenként néztem az órára, és a hátralévő egy óra sehogyan sem akart eltelni. Többször megnéztem, vajon működik-e vagy ő már feladta a rabszolgasors monotonitását. A visszhangos folyosón a szintünk főnöke a törzsszámomat trillázta, és talán még a számok végére sem ért, mikor én már előtte álltam, természetesen felkészülve, ahogy kérte, nehogy hiba csússzon a rendszerbe. Mi van akkor, ha nem vagyok felkészülve arra, hogy a szeretteim között szabadon élhessem az életem?

– Na! Topi úr mindjárt jön egy kollégám és lekíséri magát a földszintre – szólott az őrmester, én pedig levegőt sem kaptam a meglepetéstől. Tudja a nevemet, sőt a becenevemet! Jaj, mit tudhat még? Mire a gondolatok átszáguldoztak a buksimon, megérkezett a kicsit bicegős, süni bajszú kolléga, aki finom noszogatással „na mennyen má, kérvényt kell benyújtani, hogy meginduljon” a földszint felé invitált. Szaporán szedtem a lábaim a lépcsőn, mire rám ordított, hogy ne rohanjak, nem a versenypályán vagyok, és ő nem siet sehová, messze van még a műszak vége meg, hogy itt semmi sem sürgős, de nem tudtam a szavaira figyelni, mert én már lélekben kint voltam a magas

„Kiugrom az ágyamból,
a másodperc tört része alatt
rendbe rakom...
Ha a második vagy harmadik
létszámmellenőrzés az ágyban
talál vagy fogda vagy fegyelmi.
Amíg kettő van,
lehet választani.”

falakon, szögesdrótokon, őrtornyokon túl. Na, itt várjon a sorára! Belékött egy kicsi helyiségbe, ahol a cigaretta füst, és zaj már-már elviselhetetlen volt. A tíz négyzetméteren, húsz ember várta ugyanazt, amit én, lehetőséget... menni innen, menni minél messzebbre és soha többé ide vissza nem kerülni. A monoton és érthetetlen hangzavar elviszi az ember gondolatait az adott helyről, csak a levegőben kavargó füst és bűz emlékeztet a hollétre. Közel egy óra múlva nyílt ki először a nyikorgó vasajtó és bekiabált a bicegős fegyőr. A hirtelen beálló néma csend még a levegőben úszó füstöt is megállította, hogy hallani lehessen a mormogó hangot. Nem az enyém a jelzőszám, még izgulhatok, még tördelhetem a kezem, még gondolkozhatom, mi lesz, ha nem kapom meg azt a pár hónapot, folytatódna újból a monoton, egyhangú napok. Itt tudod, mi lesz holnap, egy hét múlva, egy év múlva, vagy akár öt év múlva ugyanazon a napon. Mindig ugyanaz.

Persze tudod mi vár rád, ha elmész csibészkedni, és nem a terveid szerint alakulnak a dolgok, és vendégül lát a rácsos egyetem. Más megélni azonban, és más átfuttatni a gondolataidon. Tíz perc sem telt el azóta, hogy az első mákosruhást a bírónő elé vitték, és újból nyílik a vasajtó, és az idő ismételte önmagát, csend, két betű, négy szám, és megindul valaki az ajtó irányába, maga mögött hagyva a még mindig csendben álló kis csoportunkat. Mindenki egy emberként figyelte a visszaérkező arcát, mivel az mindent elárul.

– Maradok! – mondta halk elcsukló hangon, és lerogyott a priccse. Azonnal kérdésáradat vette kezdetét, melyek el sem jutottak az első „áldozat” agyáig.

– Nő, férfi? Milyen a hangulata? Mit mondott? Mivel indokolta? – és azonnal mindenkiből jogász, ügyész vagy bíró lett, és butábbnál butább okoskodásokkal, tanácsokkal látták el a magába roskadt embert. Azután megint csend lett, mivel nyílt az ajtó, és visszatért a második „áldozat” is, akinek az arcán egyszerre látszott a düh, a méreg, a bosszúság, még nézni is ijesztő volt. Többen nem is kérdeztek semmit, amúgy is felesleges lett volna, csak az agyoniskolázottakból tódultak a kérdésáradatok, amelyek süket fülekre találtak. Közben kiment valaki a zárkából, és az ezer gondolatból, ami szaladgált a fejében, voltak visszatérők. Nem is hallottam kinek a törzsszámát mormolta a süni bajszú, de biztosan nem az enyémet, mert ismét kevesebben lettünk. Vajon haza mehet innen valaki mielőtt kitölti a büntetését? Mit kell ahhoz tenni, hogy valaki ne legyen kegyvesztett? Ennek a fele sem tréfa! Gondolataimból a rideg csend zökkentett ki, mely rátelepedett mindenkire, és már kezdett nyomasztóvá válni. Már nem voltak tanácsok, nem voltak kérdések, megszűnt minden, ami eddig mindenkit a legjobban foglalkoztatott és csak

a saját gondjaiba feledkezett, most mi lesz velem? A levegőben érezni lehetett a feszültség vibrálását, szinte a bőrömmön éreztem, mint a kifestésű áramot. Visszaérkezett az ember, és mint egy nyílvessző talált el a folyosóról érkező hang:

– NA 2112! Befelé menet még egy rövid pillantást vetettem a visszaérkező sápadt arcára, de semmi szívmengetőt nem lehetett róla leolvasni. Ő sem, akkor ki? Csak a kérdések sorozata bombázta elmém. Erre a pillanatra várok másfél éve, és most ettől a pillanattól félek a legjobban, akkor miért vártam?

A zárkától tíz méterre volt egy kopott kis iroda, mely előtt két fekete ruhás kommandós beszélgetett, ám ahogy közeledtem kíséreltem abbamaradt a beszélgetésük, rám szegezték szűrős tekintetüket és felmértek, mint a vadász a prédáját. Az arcukat eltakaró maszk semmit nem árult el, viszont a szemkontaktusban én maradtam a vesztes.

– Megfordul, hátra teszi a kezét és addig úgy marad, amíg az irodából ki nem jövünk!

Megértette?
– Meg – feleltem. Ám egyáltalán nem értettem a parancsukat. Ki akar az arcán csúszni, mikor is a sorsáról döntenek? Nem hagytak időt rá, hogy bármi máson járhasson az eszem, már is a kopott iroda felé vezettek, miközben két oldalról a hátul lévő kezemet szorították. Gyertek, akkor majd én vezetek titeket, el ne essetek valamiben, gondoltam, és huncut kis mosoly árnyéka jelent meg az arcomon, amit ez egyik fekete ruhás észrevett.

– Ne örüljön, eddig még senki nem kapott kedvezményt! – Vigyáznom kell, ezek a legapróbb mozdulataimat is figyelik! Tovább már nem vihettem a gondolatom, és a „rám vigyázzókat”, mert beléptünk a kicsi irodába, ahol egy keresztbe fordított íróasztal mögött egy vörösre festett hajú hölgy ült, „a bírónő”, kinek nem tudtam semmiféle érzelmeket leolvasni vastagon sminkelt arcáról, olyanak tűnt, mint egy vásárlócos. Köszöntem, mint ahogy tanítottak volna az óvodában, ha jártam volna, majd kihúztam magam és hallgattam bölcsen. A bírónő rám sem vetette a pillantását, csak az aktákat nézte, majd kimért, hangsúlytalan kérdést intézett felém.

– Maga az autótolvaj? – Úristen, csak ennyit néz ki belőlem!
– Nem, nem én, én mackós vagyok bírónő! – hangzott a válaszom.

– Az sem jobb – mondta, és rögtön hozzátette – ma reggel ellopták az autót a házunk elöl. Ekkor már tudatosult bennem, hogy jobb lett volna, ha csirketolvajként állnék itt előtte, mert szerintem azt nem tart otthon, csak a hűtőben lefagyasztva. Majd élesen belém hasított a gondolat, hogy nem csak az előtte állókat hibáztatja az őt ért sérelemért, hanem talán még a két mögöttem mozdulatlanul álló kommandóst is.

„A zárkától tíz méterre volt egy kopott kis iroda, mely előtt két fekete ruhás kommandós beszélgetett, és ahogy közeledtem kíséreltem abbamaradt a beszélgetésük, rám szegezték szűrős tekintetüket és felmértek, mint a vadász a prédáját.”

Aron Ralston – A kanyon fogságában

EGY NEM MINDENNAPI KÖNYV A TÚLÉLÉSRŐL,
A KITARTÁS RÓL ÉS A LELKIERŐRŐL

A történet Utah állam kanyonjainak vidékén játszódik. A könyv főszereplője maga az író, aki saját, majdnem tragédiába fulladó történetét meséli el az olvasónak.

Tizenkét éves korától Colorado államban élt szüleivel, ahol gyakran járt kirándulni a környező hegyekbe, télen-nyáron egyaránt. Később annyira megszállotta lett a hegyi kaland sportoknak, hogy 2002-ben feladta mérnöki karrierjét és szinte csak a hegymászásnak szentelte életét. Miután a coloradói Aspenbe költözött, hogy egy túraboltban eladóként dolgozzon, fejébe vette, hogy megmássza az összes coloradói tizennégyezrest (olyan hegycsúcsok, melyek 14 000 lábnál, azaz 4267 méternél magasabbak), szám szerint ötvenkilencet, egyedül és ráadásul télen. Az időjárással nem törődve járhatatlan utakon tört a csúcsokra. A könyv a Kék John-kanyonba tett egynaposra tervezett kirándulásáról szól, ahová szintén egyedül indult, és korábbi szokásától eltérően, ezúttal senkinek se árulta el, hogy hova készül. Útja közben találkozik ugyan két másik túrázóval, de egy idő után elhagyja őket, és egyedül vág neki az érintetlen vadonnak. A délutáni órákban egy hasadékból ereszkedett le, amikor egy beékelődött sziklatömb, amin épp átkúszott, elszabadult. A szikla a jobb kezét és csuklóját a kanyon oldalához préselte, ezzel elkezdődött a hatnapos pokol, amiről a könyv maga szól. Mivel csak egynapos kirándulásra indult kevés ivóvizet és ételt vitt magával, az éjszakák pedig nagyon is hidegek voltak. Végig gondolta szinte az összes lehetséges menekülési módokat, de ahogy se sikerült kiszabadítania a karját. Miután belátta, hogy a közel négyszáz kilós sziklatömböt esélye sincs megmozdítani, a nála lévő kamerával felvette, amint elbúcsúzik családjától, barátaitól, és elmondja végrendeletét, hátha majd valaki egyszer rátalál. Végül csütörtökön reggel rádöbbsent, hogy mi az egyetlen járható út, hogy túlélje ezt a kalandot... Saját kezűleg kellett amputálnia beszorult jobb karját. Így kiszabadulva találkozott össze a parkőrökkel, akik már időközben a keresésére indultak. Aron nem adta fel, és csak lélekjelenlétének köszönhető, hogy életben maradt. Backlead – Egy speciális művészettel a mai napig járja a hegyeket, és azon fáradozik, hogy feljusson az Egyesült Államok maradék tizennégyezres csúcsaira, legyen bármilyen meredek is, vagy legyen bármilyen hideg tél is.

juleslucas

A könyvből Danny Boyle filmet forgatott *127 Hours* (127 óra) címmel, mely az októberi Londoni Filmfesztivál záró filmje lesz. A bajba jutott hegymászt James Franco alakítja.

– Akkor ez nem a maga aktája, hanem még az előző jómadaré, aki maga előtt volt bent – szólt felém kimérten. Ekkorra már az ájulás határán voltam, és sehogy sem tudtam lelassítani hevesen dobogó szívemet. Topi, Topi, semmi jóra nem számíthatsz, mondtam saját magamnak, és heves fogadkozásba kezdtem, hogy soha többé nem megyek páncélszekrény közelébe, de még ha páncélautót látok az utcán, akkor is elfordulok, ha most kienged! A nyomasztó csendet halk női hang szakította meg, mellyel az ítéletet kezdte mondani.

– Megadom a kedvezményt! Jól viselkedett! Nincs fegyelmije, haza mehet! – ez után a mondat után már semmit nem hallottam, pedig láttam, hogy beszél hozzám a hölgy, aki a szememben rögtön a legszebb, legokosabb és még sorolhatnám mi mindenné vált. Arra lettem figyelmes, hogy a két mögöttem álló fekete ruhás, erőteljesen húzta kifelé a kis irodából, ami már nem is volt kopott, lelakott, hanem egy szép kis takaros munkahely.

– Maga az első, akit kiengedett ma a bírónő! – szólt az egyik a maszk mögül, mire azonnal visszakérdeztem: – Nem tudja, hogy mikor, mert azt nem hallottam!

– Miért, nem volt ott? – kérdezte. Nem, akkor már nem voltam ott, gondolatban már egész máshol voltam. Visszaérkezve a lakószintemre, ahol a kis egyágas bérletemem volt, az őt megkérdezte:

– Na, Topi, remélem velünk marad? Ennyi megpróbáltatást már a mai napra nem bír ki a gyenge lelkiületem, a szintes a nevemen szólít, a bírónő hazaenged – ez már túl sok a jóból, és most kimondhatom, amit hosszú ideje nem tehettem meg, csak a gondolataimban.

– Én megyek haza Örmester úr! De azt hiszem, maga itt marad... egész életére!

B. H.

Pályázati felhívás: MMM novellairó pályázat

Téma: Mindennapok, életképek.

Terjedelem: maximum 5 gépelt oldal

Beküldési határidő: 2010. november 30.
Olyan írásokat várunk,
melyek még nem jelentek meg nyomtatott formában.
A legjobb írás megjelenik magazinunkban
2010. december 17-én.
A beküldött novellák mindegyike olvasható lesz
a magazin online oldalán.

Beküldési cím: palyazat@mmmonline.hu
2120 Dunakeszi, Pf. 153